

## Sammenligning af de fire tilbud om at etablere børnehospicepladser



### Baggrund

På møde i hospitalsudvalget den 5. marts og psykiatri- og socialudvalget den 7. marts var der anden behandling af, om Region Midtjylland skal søge de midler, der er afsat på finansloven til etablering og drift af 4 børne- og ungehospicepladser i Vestdanmark.

Det blev på møderne besluttet, at Region Midtjylland med forbehold for udgiftsniveauet skal søge de statslige midler, der er afsat til etablering og drift af pladserne. Endvidere besluttede man, at Hospice Djursland, Anker Fjord Hospice, Hospice Limfjord Skive, Fenrihus og Støtteforeningen for Solstrålen, der har tilkendegivet interesse for at etablere børne- og ungehospicepladser i Region Midtjylland, skulle anmodes om, til den politiske behandling i april 2018, at beskrive det tilbud, som de vil etablere. Anker Fjord Hospice har efterfølgende meddelt, at de ikke ønsker at oprette et tilbud.

Nærværende notat har til formål at sammenligne og beskrive de tilbud, som Hospice Djursland Hospice Limfjord Skive, Fenrihus og Støtteforeningen for Solstrålen ønsker at etablere. I den forbindelse indgår en beskrivelse af:

- De fysiske rammer
- Personalenormering
- Afstand i tid til Aarhus Universitetshospitals og Odense Universitetshospitals børneafdelinger
- Etablerings- og driftsomkostninger
- Vurdering af Region Midtjyllands udgifter

Nærværende notat sammenligner således ansøgningerne på en række udvalgte parametre. Opmærksomheden henledes på, at det ikke er muligt at foretage en fuldstændig sammenligning på det foreliggende grundlag. Der er indsendt fire meget velbeskrevne forslag. Det anbefales derfor at læse de samlede forslag med henblik på at få det fulde indtryk af de overvejelser, som "ansøgerne" har gjort sig med hensyn til at kunne løfte opgaven. De fire forslag giver også et godt indtryk af de fysiske rammer, som vil blive etableret.

### Fysiske rammer

Dato 19.04.2018

Sebastian Cristoffanini/Hella

Hauschildt

sebchr@rm.dk/helger@rm.dk

1-31-72-12-18

Side 1

Af tabel 1 fremgår det, at Hospice Djursland og Hospice Limfjord vil bygge nyt, mens Fenrishus og Støtteforeningen for Solstrålen vil renovere og ombygge eksisterende bygninger. De fysiske rammer udgør mellem 326 og 857 kvm, mens etableringsomkostningerne varierer mellem 3,4-23,0 mio. kr. For alle steder gælder det, at man vil etablere 4 boliger bestående af 2 rum med eget toilet og bad.

Tabel 1. Fysiske rammer for børne- og ungehospicepladserne baseret på ansøgers vurdering

	<b>Indendørs</b>	<b>Udendørs</b>	<b>Udgift</b>
<b>Hospice Djursland</b>	<p>Nybyggeri på i alt 857 kvm i tilknytning til det eksisterende hospice:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 4 lejligheder med to rum med eget toilet og bad</li> <li>• Spa/terapibad</li> <li>• Terapi og sanserum</li> <li>• Aktivitetsrum</li> <li>• Køkken alrum</li> <li>• Fællesrum i form af atriumgård</li> <li>• Medicinrum</li> <li>• Skyllerum</li> <li>• Depoter</li> <li>• Toiletfaciliteter</li> <li>• Kontorfaciliteter</li> <li>• Vaskefaciliteter for privattøj</li> <li>• Omklædningsrum</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Terrasseområder</li> <li>• Legeplads</li> <li>• Sansehaver</li> </ul>	23 mio. kr. inkl. inventar
<b>Hospice Limfjord</b>	<p>Nybyggeri på i alt 690 kvm, hvor kantinebygning til Skive Sygehus ligger:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fire lejligheder med to værelser, minikøkken med eget bad/toilet</li> <li>• Stort fællesrum</li> <li>• Musikrum</li> <li>• Sanserum</li> <li>• Ungdomsrum</li> <li>• Terapibassin</li> <li>• Rum til personale, medicin, plejeartikler mv.</li> </ul>	Udearealer vil udgøres af den 20.000 kvm store Sundhedspark Pusterummet.	<p>(14,3 mio. kr. inkl. inventar)</p> <p>Byggeri og Ejendomme vurderer, at anlægsudgiften ud fra gældende kvm pris vil være 16,3 mio. kr.</p> <p>Derudover vil RM have en udgift på 2,4 mio. kr. til nedrivning af kantinebygningen</p>
<b>Fenrishus</b>	<p>Ombygning og renovering af eksisterende bygninger på 326 kvm:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fire Familierum/lejligheder med to rum samt eget bad og toilet</li> </ul>	<p>I tilknytning til Fenrishus eksisterer der:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Legeplads</li> <li>• Sansehaver</li> </ul>	3,4 mio. kr. ekskl. inventar

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sanse- og terapirum</li> <li>• Bibliotek</li> <li>• Hygiejnerum</li> <li>• Opholdsrum med tekøkken</li> <li>• Møde og konferencelokaler</li> </ul>		
<b>Solstrålen</b>	<p>Ombygning og renovering af bygning på Vejlsøhus på 700 kvm:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fire boliger bestående af to sammenhængende stuer samt eget toilet og bad</li> <li>• Spisestue, køkken og opholdsrum</li> <li>• Stort karbad</li> <li>• Fysioterapirum</li> <li>• Snoezelrum og kreativt rum</li> <li>• Personalefaciliteter</li> <li>• Administrative funktioner</li> <li>• Køkkenfaciliteter og vaskerum</li> </ul>	<p>De udendørs faciliteter vil bestå af:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stor terrasse</li> <li>• Sansehave</li> <li>• Legeplads</li> </ul> <p>Udgifterne til dette er ikke inkluderet i etableringsomkostningerne.</p>	13,0 mio. kr. inkl. inventar

### Normering og årlige driftsudgifter

Af tabel 2 fremgår personalenormering og årlige driftsudgifter. I tabellen er der kun medtaget det faglige personale.

Tabel 2. Personalenormering og driftsudgifter<sup>1</sup>

	<b>Personalenormering</b>	<b>Årlige driftsudgifter</b>
<b>Hospice Djursland</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 12,0 sygeplejersker og 2,45 stilling i særydelser</li> <li>• 0,5 Læge</li> <li>• 1,0 pædagog</li> <li>• 0,2 Psykolog</li> <li>• 0,4 Fysioterapeut</li> <li>• 0,2 Musikterapeut</li> <li>• Præst</li> </ul>	9,9 mio. kr.
<b>Hospice Limfjord</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 10,9 sygeplejersker</li> <li>• 0,5 læge</li> <li>• 0,5 pædagog</li> <li>• 0,3 psykolog</li> <li>• 0,5 fysioterapeut</li> <li>• 0,2 socialrådgiver</li> <li>• Musikterapeut</li> </ul>	(7,4 mio.kr.) Administrationen vurderer, at driftsudgifterne vil udgøre ca. 7,5 mio. kr. Dette skyldes, at den højere udgift til etablering bl.a. vil skulle finansieres af et 20 års lån, som afdrages over driftsudgifterne.

<sup>1</sup> Driftsudgifterne omfatter løn, ejendomsudgifter, forplejning m.m.

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Præst</li> <li>• Hospitalsklovn</li> </ul>	
<b>Fenrishus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 8 sygeplejersker</li> <li>• 0,7 læge</li> <li>• 4,5 pædagog</li> <li>• 0,5 psykolog</li> <li>• 0,5 terapeut (ergo/fys/musik)</li> <li>• 0,13 socialrådgiver</li> </ul>	7,8 mio. kr.
<b>Solstrålen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 12,6 sygeplejersker</li> <li>• 1 læge/hospicechef</li> <li>• 0,8 pædagog</li> <li>• 0,2 psykolog</li> <li>• 0,4 terapeuter</li> <li>• 0,2 Socialrådgiver</li> <li>• 0,2 aktivitetsmedarbejder (Musikterapeut o. lign.)</li> <li>• Præst</li> <li>• Hospitalsklovn</li> </ul>	(10,4 mio. kr.) Administrationen vurderer, at driftsudgifterne vil udgøre ca. 10,6 mio. kr., idet en del af anlægsudgiften vil skulle finansieres som et 20 års lån. Derudover vurderes det, at lønniveauet for hospicechefen, som der er lagt op til skal være en læge, er for lavt sat.

Administrationen har forespurgt Lukashuset Børne- og Ungehospice om, hvilke sygdomme de børn, der har været indlagt på hospice, har. Af vedlagte bilag 1 fremgår de sygdomme, som børnene var indlagt med, og på hvilket specialiseringsniveau behandlingen varetages. Alle børnene har meget sjældne sygdomme, der medfører svære handicap og/eller kort levetid. Behandling af lidelserne varetages på højt specialiseret niveau på landets universitetshospitaler. Det Onkologiske Specialeråd, Det Pædiatriske Specialeråd og Det Palliative Råd har ligeledes vurderet, at der løbende vil være besøg på disse afdelinger.

Det er derfor relevant at se på køretiden til de nærmeste højt specialiserede børneafdelinger, hvilket er på Aarhus Universitetshospital og Odense Universitetshospital. Køretiden fremgår af tabel 3. Regionens Børne og Unge Team for Lindrende Behandling er forankret på AUH, men har udgående funktion, der betjener hele regionen.

Tabel 3. Køretid til AUH og OUH

	<b>AUH</b>	<b>OUH</b>
<b>Hospice Djursland</b>	24 min.	109 min.
<b>Hospice Limfjord</b>	82 min.	133 min.
<b>Fenrishus</b>	15 min.	89 min.
<b>Solstrålen</b>	34 min.	94 min.

## Økonomi - driftstilskud

Hvis Region Midtjylland vælger at ansøge om fire børnehospicepladser, vil finansieringen af pladserne bestå af fire elementer. Et statsligt tilskud, en kommunal finansiering, udenregional finansiering samt regionens egen finansiering. Yderligere er der givet tilladelse til, at hospice må ansøge fonde og private donationer til medfinansiering af udgifterne.

### Statsligt tilskud

Staten vil yde driftstilskud til børnehospicepladserne. I 2018 er tilskuddet på 0,8 mio. kr. stigende til 2 mio. kr i 2019, mens det fra 2020 og frem vil være på 2,3 mio. kr.

### Kommunal finansiering

Kommunerne betaler en sengedagstakst pr. dag deres borger er indlagt på hospice. Der ikke lagt op til, at alle fire pladser skal være i fuld drift før i løbet af 2019. I 2018 forventes der en kommunal finansiering på 0,7 mio. kr. svarende til to pladser i drift i ca. et halvt år. I 2019 forventes den kommunale indtægt at stige til 2 mio. kr., mens den for 2020 og frem er på 2,7 mio. kr., når alle fire pladser er i fuld drift. Der er fra staten indregnet en præmis om en belægningsprocent på 85 %, dvs. at den kommunale medfinansiering bliver mindre, hvis belægningen kommer under 85 %.

### Udenregional finansiering

Når borgere fra andre regioner benytter regionens hospice, betaler de en sengedøgnstakst. Sengedøgnstaksten beregnes som de faktiske gennemsnitslige udgifter, der er til at drive hospicepladsen pr. døgn. Regionen vil derfor få dækket udgifterne til pladserne, når udenregionale borger benytter hospice. Hvad sengedøgnstaksten for børnehospicet kommer til at være vides endnu ikke, da den som nævnt beregnes ud af de faktiske udgifter, men den vil dække regionens udgifter. I forhold til finansieringen er det vigtigt at være opmærksom på, at når udenregionale borgere benytter hospicepladsen, bortfalder den kommunale indtægt, hvilket skyldes at den kommunale finansiering tilfalder bopælsregionen.

I opslaget af børnehospicepladserne regnes der med en trinvis oprettelse af de fire pladser med start i 2018 og frem til 2020, hvor pladserne forventes at være i fuld drift. Ingen af ansøgerne forventes at kunne starte op før i 2019, hvorfor tabellerne i nedstående viser, hvor meget regionen forventer at skulle finansiere i årene 2019 og 2020.

Der opstilles to senarier for finansieringen af driften. Et hvor regionen selv benytter alle fire pladser, og et hvor de øvrige regioner benytter 20 % af pladserne.

### *Scenarie 1: Region Midtjylland benytter alle pladser*

*Tabel 4: År: 2019, Region Midtjylland benytter alle pladser*

1.000 kr.	Hospice Djursland	Hospice Limfjorden	Fenrhus	Solstrålen
Årlige driftsudgifter iflg. ansøger	9.906	7.394	7.759	10.373
Årlige driftsudgifter iflg. RM	9.906	7.544 <sup>2</sup>	7.759	10.639 <sup>3</sup>
Statsligt tilskud	2.000	2.000	2.000	2.000
Kommunal finansiering, 4 pladser, fulldrift	2.700	2.700	2.700	2.700

<sup>2</sup> Byggeri og Ejendomme har vurderet, at etableringsomkostningerne på Hospice Limfjord vil være dyrere end angivet. En del af disse udgifter vil formentlig skulle dækkes af et lån, som hospice optager, og hvor regionen betaler udgiften over huslejen. Administrationen har derfor inkluderet afdrag på dette i driftsudgifterne. Se mere i afsnittet om etableringsudgifter.

<sup>3</sup> Byggeri og Ejendomme har vurderet, at de midler, som Støtteforeningen for Solstrålen ikke selv kan fundraise til etablering, bør optages som et lån, og ikke som engangsbidrag fra Region Midtjylland. Administrationen har derfor inkluderet afdrag på dette i driftsudgifterne.

Finansiering fra andre regioner, 4 pladser 85 % belægning	0	0	0	0
Manko, Egenfinansiering RM	5.206	2.844	3.059	5.939

Tabel 5: År: 2020, Region Midtjylland benytter alle pladser

1.000 kr.	Hospice Djursland	Hospice Limfjorden	Fenrishus	Solstrålen
Årlige driftsudgifter iflg. ansøger	9.906	7.394	7.759	10.373
Årlige driftsudgifter iflg. RM	9.906	7.544	7.759	10.639
Statsligt tilskud	2.300	2.300	2.300	2.300
Kommunal finansiering	2.700	2.700	2.700	2.700
Finansiering fra andre regioner	0	0	0	0
Manko, Egenfinansiering RM	4.906	2.544	2.759	5.639

*Scenario 2: Andre regioner benytter 20 % af pladserne*

Det er forbundet med stor usikkerhed at vurdere i hvilket omfang, at borgere fra Nordjylland Syddanmark og Fyn vil benytte tilbuddet. Det vil afhænge af, i hvilket omfang opholdet kan forenes med varetagelse af job og eventuelle søskendes skolegang mv.

Oplysninger fra Lukashuset Børne- og Ungehospice viser, at børnene indlagt i perioden november 2015 til primo marts 2018 havde følgende bopælsregion:

- 76 % Region Hovedstaden
- 15 % Region Sjælland
- 7 % Region Syddanmark
- 2 % Region Midtjylland

Hvis befolkningstallet bruges som målestok, samtidig med det antages, at Region Midtjyllands borgere i højere grad end de øvrige to regioner vil anvende pladserne, kunne en procentfordeling hedde 80 % borgere fra Region Midtjylland, mens Region Syddanmark og Region Nordjylland tilsammen bruger de øvrige 20 %. I dette tilfælde vil regionens egenfinansiering være lavere.

Tabel 6: År: 2019, Andre regioner benytter 20 % af pladserne

1.000 kr.	Hospice Djursland	Hospice Limfjorden	Fenrishus	Solstrålen
Årlige driftsudgifter iflg. ansøger	9.906	7.394	7.759	10.373
Årlige driftsudgifter iflg. RM	9.906	7.544	7.759	10.639
Statsligt tilskud	2.000	2.000	2.000	2.000
Kommunal finansiering	2.160	2.160	2.160	2.160
20 % af pladser finansiering fra andre regioner, 85 % belægning, 4 pladser	1.684	1.257	1.319	1.718
Manko, Egenfinansiering RM	4.062	2.127	2.280	4.761

Tabel 7: År: 2020, Andre regioner benytter 20 % af pladserne

1.000 kr.	Hospice Djursland	Hospice Limfjorden	Fenrishus	Solstrålen
Årlige driftsudgifter iflg. ansøger	9.906	7.394	7.759	10.373
Årlige driftsudgifter iflg. RM	9.906	7.544	7.759	10.639
Statsligt tilskud	2.300	2.300	2.300	2.300
Kommunal finansiering	2.160	2.160	2.160	2.160
Finansiering fra andre regioner, 2 pladser 85 % belægning	1.684	1.257	1.319	1.718
Manko, Egenfinansiering RM	3.762	1.827	1.980	4.461

### Etableringsudgifter

Der gives et tilskud på i alt 2 mio. kr. over 2 år. I tabel 8 ses udgifterne til anlæg, samt den forventede finansiering fra regionen. I alle beregninger på nær Fenrishus er medregnet udgifter til inventar.

Byggeri og Ejendomme har vurderet, at anlægsudgifterne på Hospice Limfjord vil være højere end angivet. Det vurderes, at kvadratmeterprisen vil være på ca. 18.000 kr. mod angivet 15.000 kr., ligesom nedrivningen af den gamle kantinebygning vil være forbundet med en udgift på 2,4 mio. kr. mod angivet 1,5 mio. kr. Samlet set vurderes det, at anlægsudgiften vil være 2,9 mio. kr. højere end angivet. En del af disse udgifter vil kunne dækkes af et lån, mens en del formentlig også ville kunne dækkes af fondsmidler. Administrationen har derfor inkluderet afdrag på dette i driftsudgifterne.

Derudover bemærkes det også, at den foreslåede placering kan blive udfordret, idet den ligger op til en gravhøj, der har status af fortidsmindefredning. Det er dog vurderingen, at der vil være plads på grunden under alle omstændigheder.

Byggeri og Ejendomme har i forhold til Børne- og Ungehospice Solstrålen vurderet, at de etableringsomkostninger, som ikke kan dækkes af fondsmidler, optages som et lån, der afdrages over driftsudgifterne. Dette er sædvanlig praksis, når der er tale om et lejemål. Administrationen har vurderet, at ca. halvdelen af udgiften kan dækkes af fondsmidler.

Tabel 8. Anlægsudgifter

1.000 kr.	Hospice Djursland	Hospice Limfjorden	Fenrishus	Solstrålen
Anlægsudgifter iflg. ansøger	23.000	15.750	3.436 <sup>4</sup>	13.000
Anlægsudgifter iflg. RM	23.000	18.650	3.436	13.000
Statstilskud	2.000	2.000	2.000	2.000
Ansøger bidrager med	6.000	8.250	0	0
Finansiering ved fonde	5.000	3.000	Ja ukendt beløb <sup>5</sup>	5.500
Lån optages af ansøger	10.000	3.000	0	5.500
Manko, Egenfinansiering RM	0	2.400	1.436	0

<sup>4</sup> Fenrishus vil etablere rammerne i to etaper. Først etape vil være forbundet med udgifter for 2,0 mio. kr., mens der i anden etape vil være udgifter for 1,4 mio. kr.

<sup>5</sup> Fenrishus har udarbejdet en fondssøgningsplan mhp. løbende at optimere og udbygge faciliteterne

**Bilag 1**

Oversigt over lidelser blandt børn indlagt på Lukashuset Børne- og Ungehosptice

	<b>Specialeplan</b>	<b>Funktionsniveau</b>	<b>Behandling varetages af</b>
<b>Stofskiftesygdomme:</b>			
Metakromatisk Leukodystrofi	Nr. 84 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	Rigshospitalet
Metabolisk forstyrrelse	Nr. 84 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	Rigshospitalet
Sandhoffs Sygdom	Nr. 84 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	Rigshospitalet
Ceroid Neuronal Lipofuscinose type 2	Nr. 84 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH (kun Spielmeyer-Vogt og andre neuronale ceroid lipofuscinoser) Rigshospitalet
<b>Neurologiske sygdomme:</b>			
Epileptisk encefalopati	Nr. 66 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	Rigshospitalet OUH Epilepsihospitalet Filadelfia (i formaliseret samarbejde)
Intraktabel epilepsi	Nr. 66 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	Rigshospitalet OUH (med undtagelse af tilfælde af medicinsk intraktabel epilepsi hvor kirurgisk behandling overvejes) Epilepsihospitalet Filadelfia (i formaliseret samarbejde)
Epileptisk encefalopati anoxisk hjerneskade	Nr. 66 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	Rigshospitalet OUH Epilepsihospitalet Filadelfia (i formaliseret samarbejde)
Congenit Central Hypoventilations Syndrom	Nr. 85 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH Rigshospitalet
<b>Medfødte sygdomme:</b>			
Spinal Muskelatrofi type 1	Nr. 67 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH Rigshospitalet
Neonatal Marfan Syndrom	Nr. 85 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH Rigshospitalet
Chronic Granulomatous Disease (CGD)	Nr. 51 i specialeplanen	Højt specialiseret	AUH Rigshospitalet



	for pædiatri		
Epidermolysis Bullosa simplex	Nr. 85 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH Rigshospitalet
Åben lumbal spina bifida med hydrocephalus	Nr. 86 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH OUH Rigshospitalet
Arnold chiari syndrome	Nr. 86 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH OUH Rigshospitalet
<b>Kræftsygdom:</b>			
Osteogent sarkom i højre femur	Nr. 43 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH Rigshospitalet
Kræft i storhjernen	Nr. 43 i specialeplanen for pædiatri	Højt specialiseret	AUH AAUH (i formaliseret samarbejde) OUH (i formaliseret samarbejde) Rigshospitalet